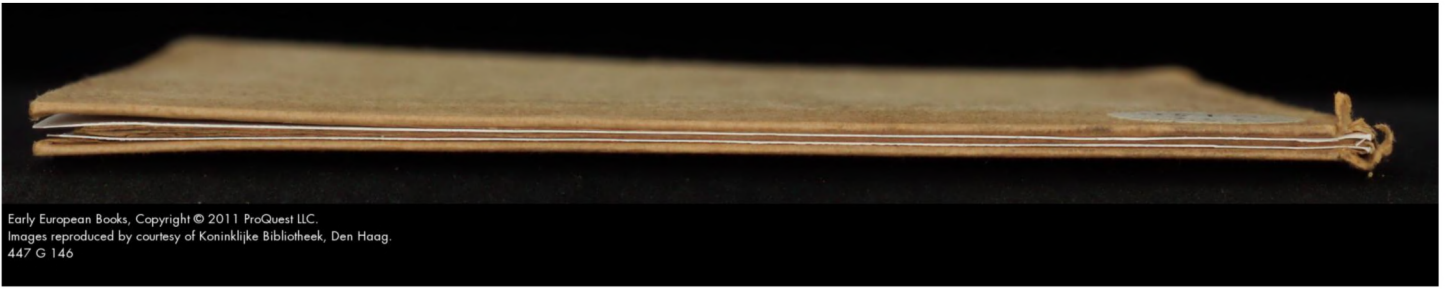

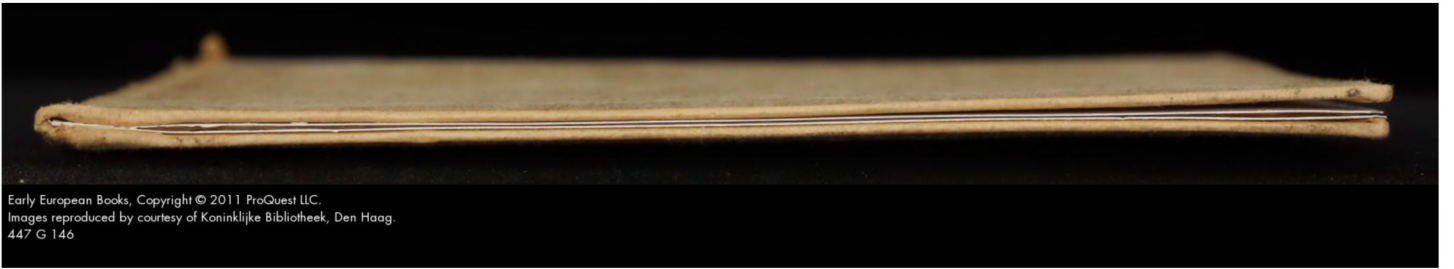
447
G146

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
447 G 146

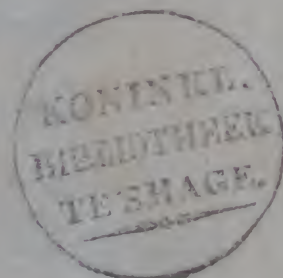
W 447 G 146
J. S. K O L M,

Malle Jan Tots

BOERTIGE VRYERY.

Gespeelt op d' Amsterdamsche Schouburgh.

Den vierden druck.

AMSTERDAM. 't langer niet verdragen.
Gedrukt by IAN BOUMAN, Boekverkooper 't sotten overgeslagen?
inde Lelye onder de Dooz. / al set ghy 't soo grof/
En

PERSONAGIEN.

MALLE JAN TOT.

DUYF JOOSTEN, zijn Moer.

HANS, de Kleer-maecker.

GRAEUWE GERRITJE.

MACHTELT MEYNDERS.

TEEUSJE, een jongen.

Tot de Lesers.

Dit 's soo uyt soete lust gemaect,
En belght niet of 't onwetend' raeckt,
Uyt 's Levens Jonst laet d' Yver groeyen,
Om al in konst en Licfd' te Bloeyen.

J. S. K O L M,

Malle Jan Tots

BOERTIGE VRYER Y.

Jan Tot, met sijn Moer, en de Snyer, uyt.

Ian Tot.

Gort segen ons Best wat hebje al spulg met dit kilet;
Op selt'er ferkotfel op boozden/ of ich en gaender nter:
Waerom en weet ich de snof niet/ ja altijd staet ghy soo
en femelt/

Hans.

Moer.

Daer heb ich mijn tongh gebeten boben an 't verhemelt
Van de mont mitje rasen/ siet dat doet de besuckste sackreerde Hans.
Wel 't is mijn ebelieng/ mijn goe maet.
Besiet daer Jutjes Frans/
Osfert/ met Zooge Ghy/ 't sinne kyperen om te raen/
Wel ghy maecht ien 't hooft wel balloozich.

Ian Tot.

Aae mach dat soo bestaen/
Slecht Honskoten inboeren / niet waer 't het wat te beduyen/
Wilje mijn geen Teyjne moutwen geven?

Hans.

Ian Tot.

't Sal daer niet by passen.
Ghy meuchtje Peetgen krupen/
Deuse beseete Snip-lups hier / kostet jou wel ien duyt ?
Maer wat sinje poech een hodgebeck en kleyn van besluyt/
Miestre Hans raet ons 't beste om 't fatsoen te vermopen.

Hans.

Ian Tot.

Al ten besten mijn liebe Buur-wijf.
Ich heb de schijt van dit slichefopen/
Wilt ghy niet Hans gaet deur/ wy halen licht wel een aer/
't Is jou gierigheyt Best/ sie daer alle gupse gaer.

Moer.

Een passament op de bzoech kijnt staet bzupn en ontlest/
Ghy sout seggen wel Moertjen / doe ghy as jou beliest/
Daer gaet niet veur den ouwe slach/ ghy sout mijn laten gheworden.

Ian Tot.

Moer.

En selt gien Bzupgoms pach wesen?
Jan / ich wod datje mijn niet meer en pozden/
Ich sou wel werbel-steck worden/ en de sinnen op de rul
Nicht raken ; miestre Hans/ siet/ al dusken spul
Hebben wy alle dommelijcke daeg / ich kan 't langer niet verdragen.

Ian Tot.

Moer.

Wel hoe sel 't dan wesen depnck ich/ al 't sotten overgeslagen?
Op siet dorp noch stee an/ wel ich weet'er langer niet of/
Jou salighe Daers goet of renten/ al set ghy 't soo grof/

En is soo bziet niet Jan Olfers.
 Ian Tot Wel 't is jou eyghen raet
 Van de Mept / dat weetje wel.
 Moer. Maer datje mijn recht verstaet/
 Tot jou kroon mijn keuningh/ siet dat hander mijn of schlen/
 Op behoefstme soo dzeuts niet toe te hauwen/ nou hser laet sien/
 Ick binje Moer/ dardals; en heb'er noch byp mee 't mijn in.
 Ian Tot. Hoe nae misen jy dat ick een Jan Darche of een ebbe kint bin/
 Of malle Paes/ of Gene/ en sturen my slechts doort op de faggel?
 Moer. Ghy bint Een Bouwen kiranch- hooft jou rechte Jan Saggel/
 Een sijne lakense byoek/ met een byux- bombazyn wambus byupn
 en moy van glans.
 Hans: 't Staet heel nettelkens op sijn bozgers.
 Ian Tot. Houdt ghyje kinnebackes Hans.
 Hans. 'k Hoopt oock te doen Sinjoo? Jannes ick hou veel van goetd ac-
 coort.
 Ian Tot. Jae koozt wil ick 't hebben/ en dat mit ten wootz/
 'k Wil oock moye vol- slaghen rupmen en dief- sacken in de mouwen/
 Daer bin ickje te leep op/ om de munt in te houwen/
 Daer weten de porje lillaes niet achter te raken/ dat is goet.
 Hans: Men sal u helpen mijn meester / zijt maer rustigh ghemoet/
 Jae ick bemerck sel 't wel lucken mit den handel.
 Ian Tot: Jae Hansje/
 Jae ick bemerck mijn dupfert soo is daer een hangje.
 Hans. Wat souw'er teghen staen een eenighe Seun gelt-rijck en moy.
 Ian Tot. Daer op staet eens een paertje vast Hans/ maecht slechts goet rop.
 Hans: Goet rop / ho man/ al hadje noch soo veel keurs/
 Merck ick rechte- doort niet doort de beste van de Beurs/
 Die alle daeghs van nieuwe snoffens niet doen als leggen malen/
 Jae men weet naen langher niet te bedencken oft 'saemen te halen/
 Of dat volchje te dienen in al haer biefe grillen/ doch
 Dieder soo gien kleyn koreltjen in weten te spillen/ noch/
 Hier nemen wy een bult wegh/ daer rechten wy de slimme zpen/
 Den een salmen vernauwen en d'ander wat wopen/
 Ho wy wercken sulcke kuurtjens onder de beste van de stad.
 Ian Tot. Ick hooz wel wat'er of is ghy bint een rechte Super inje gat/
 Gans hondert Hans ghy weet 'et te sonderlingh upt te leggen.
 Moer: Stet dat'er noch wat an was/ van't hplick is noch niet te seggen.
 Ian Tot: Rijck daer Best dan beginje weer Moer.
 Moer: Wel ick en noem immers niemant niet.
 Ian Tot. Jae/ jae/ al beer ghenoch/ hou daer dan/ bestet/
 Zijt zelfs datje neus waggelt/ 't is'er nou al mee ommekomen/
 Op meucht 'et half sneen laten leggen/ ick selder te nacht of dromen
 Om 't fatsoen/ meester Hans pacht ghyje haspelen weer op/
 Op een aer tijdt.
 Moer: Jae wel ghy hebt wel een netelozighe kop/

Toest

- Toest meester Hans/ die buy sel wel weer ober gaen.
 Hans. Daer is goet wachten nae maer qualijck te vasten/
 Ich heb oock t'huys wat te doen by een winckel met gasten;
 Want u lieden Soons resolutsie en komt'er van daegh noch niet upt.
 Ian Tot. Dat roertje niet Hans/ en staeghy niet veel en bzupt/
 Daer sinder meer/ en kenje de Spaensche bzoecken oock wel maec-
 ken?
 Hans. Excellent/ rupin genoegh/ upt dardals elle laecken/
 Dan loopt'er wel een kints lijfen ober deur 't oock van de schaer;
 Ghy sint van mijn beste Heerschoppen dat is waer/
 Ghy moet niet haest ghebaeckert wesen mijn soete Jantje.
 Ian Tot. Snapt ghy als 't sou gelt kost wat rijdt ons dit Wantjen.
 Hans. Alrijdt wordt mijn verweeten dat ich een onderbleeven boeck-wepde
 hoeck bin.
 Moer. Ich sal morgen tot uwent komen en sien wat ich noch in de hoeck
 bin.
 Hans. Dat sal best wesen Duf Joosten.
 Ian Tot. Reemtime van 't pack dan te deeghen de maet.
 Hans. Dat heb ich hier correct by dese ouwe Cansfas.
 Ian Tot. Ich wil 't op een dzaet.
 Hans. Al wel dan/ maer toe-komende om de bzant wat te hoelen/
 Apt Bessjes pater's-baetjen / laet ons een reys wat spoelen
 Rae ouwer ghewoont/ ghy weet de schaer dan te beter snijt.
 Ian Tot. Of wy goet hier in hebben of niet.
 Moer. Jae Hans/ dat een reys op een aer tijdt/
 Wat bint ghy noch de ouwe knecht/ wy sellen 't iens verbeteren.
 Hans. Is 't dan te hoort Duf-buur soo kannen 't niet beteren.
 Ian Tot. Jae sitter stracks aen te rocken / en maecht dat 'et wel sit/
 Ghy meught maecken datje gozt haelt verstaie dit /
 Ghy meught oock wel maecken dat je in nobis kiroegh versoopen
 blijft/
 Ich wil 't moeghen abont of en begint 'et niet.
 Hans. Heer hoe staet ghy en kijft/
 Soo te vlegghen most ich vleughels hebben.
 Ian Tot. Soo beginse dan te seem'len/
 Had ghy 't niet ghesneen / sieje wel dat komt vanje dzeem'len/
 Dou sel 't niet klaer wesen/ langht hier al de pzachery/
 Ich selt wel ghemaecht krijghen/ dat 's maer bzabbelerp/
 Mitse hoet'len / jae/ jae oock.
 Moer. O lieve Hans wat meughje hem toch wijs maecken/
 Kenje gheen jae en amen segghen.
 Ian Tot. Langh by gozt hier 't laecken/
 Van een Syner ghebzupt te weesen dat sou my oock lussen.
 Hans. Wat moet hy oock gesont 's nachts slapen en 't malle hoost rusten/
 Mijn ouwe puur-mal / wel hoe ghy hebt 'et moeghen by tijds/
 Men salder te nacht aen werken.

Ian Tot. **I**ae konje maer wat spijt/
't Heste geldt soo 't niet ghebaen is daer menighje op passen.
Hans. **S**laep ghy wel en dencht'er eens om ich sel 't varen wel wassen.
Ian Tot. **S**oo dan 't is met gien seggen te doen ghy weet dat'er nu hy leyt.
Moer. **D**ou adieu Meester/ maecht'et te dege vaer. Binnen.
Hans. **M**it goet beschept/
Men salder nae leesen/ en u doecken nae u aensicht/
Wat een geestighen byper is dat hy de Maen-licht/
Wat geestiger laust is dat om 't Mepsjen te bekoozen/
Doch ich acht darmer eer langh wel een acte van sal hoozen. Binnen.

Gracuwe Gerritje uyt.

Ich word uyt mijn tureluur mannen/ soo het et mijn ghebolt
Van onse Ian maet/ dat hy op 't bypen dus wacker woert ghesnolt/
Om dat aerdighe teuter-quansjen van minnen aen te spreken/
Ich scheut mijn reusel hy nae/ 't en hoozden in leeben welken
Soo vreemde donder-flach niet/ als my nu huzden quam te deur.

Machtelt Meynders staet in haer deur.

En soo ich ginder recht sie soo staetse in de deur;
Wy moeten daer een conbertijffen van hebben dus op staende boe-
ten/
Aerdighe/ wel-waerdighe/ die wel mersteert om groeten/
Begaefde/ gratteuste/ gentelste/ hoogh-geachtste/
Beschepdelijcke goeden avondt Dochtertjen / en haest gewenschte
nachten

Staen u nu deur de deur/ na dat ich heb gehoozt/
Goddinnerjen 't is bzaef/ ja wiljer soo mee boozt
In alle stillighepdt? 't is best die 't soo kan maken/
't Is alijdt soo geriet aen geldt-luck niet te raken/
Die waer soet ljdigh soete diertje/ of 't wat dom is/
Men bevindt ljdigh dat stom is maecht recht dat krom is/
En kan een Hyltjen in een Valkjen veranderen.

Macht. **G**eemeenelijck wat vrecints doet u soms herwaerts wanderen/
Ghy soete Graet je/ ho ghy bintme soo een Dog.

Gerrit. **M**achtelje niet een mijt/ wy loopen soo wat los/
Men hoozt al van beer Mepsje dat de schrale Winter hout is/
Die dan een wazme stal krijght dat hy recht in sijn gout is/
En jou luck dat booz handen is/ is eerigh en smeerigh/
Van de ouwe Amsterdamsche pupch wat rupgh en beertigh/
Een wereldt van een man/ een dool-hof sonder gratie/
Een groote wpe om-flagh gestelt in een kotte spatle/
Seer aerdigh beslepen/ begaest en coztogs/

Abel/

- Abel/ aenballigh/ lebendig en wat mops/
Dat men te doozen licht Mepsjen/ immerg wozt'er niemant mee
bedzooghen.
- Macht. Is 't niet beter by een upl gheseten als een Dalch ghebloghen ?
Dus wilt gy 't toch hebben.
- Gerrit. Wel eseyt Mepsje / by oprechte bieght.
Sulcken roem van een saech/ siet toe dat de upl jou niet ontvlenght;
't Is Jan Olfersen / die goet hart/ die sal u 't minne-bier na leggen/
- Macht. Onse lieve leckere Jan Totje / wou dan 't mepsje jae segghen/
Hoe raepje nou stenen Gerrit-buur/ mijn byent 't is malle hal/
Als 't is en wesen sou soo is 't noch beter quaet als mal/
Die ienighe Seun vaer sel wel beter in de windt sien.
- Gerrit. Pastet wel op Machtelje/ biecht by 't sel t'abont noch gescheen/
Setje montjen in de krah by/en bedencht by woort op woort/
't Is geen ghemten goetsen/ ghy krijght den Ammerael aen boort/
Ten van onse wiete-bzoets katjes.
- Macht. Dieje altoos hebt booz 't sotje/
Ich beklaggh hem ghenoech.
- Gerrit. Dat wozt nou jou eyghen Jan Totje/
Ich kan 't in u handt sien Mepsje en 't acht het is al klaer.
- Macht. Datmen hier al hoozen moet/wech/wech/nae een aer.
- Gerrit. Jae dat loof ich/ nou niet te veul maer schietet pas over.
- Macht. Daer 's mit jou meer geen praten/ 't is hoe langer hoe grover/
't Is jou Gerrit in de mondt geslagghen mit al watje doet.
- Gerrit. Als lieber komt soo schijnt wel dat leyder wijcken moet.
- Macht. Ja Gerritje is 'er sulcke mompeling daer's noch niet van gesproken.
- Gerrit. Bleght by op soeterije/ 't blijft by my onder de roos beloken.
- Macht. Eben als aen de kloek-reep / want ghy quaemt van alle marckten
weer.
- Gerrit. Wat hebje mijn sonderling besint/hoe vergrootje mijn eer.
- Macht. Laet ghyje soo wat wijs maechen jou rechte mal-bzieffen.
- Gerrit. 't Is hier nou maechtme quaet en queltme met mijn lieffen/
O ghy deur-trocken belletjen/ doch soo veel is 'er van/
De feest is niet moghelijck dat mijn hier ontgaen kan/
Deur groote ouwe kennis van dat aerdighe quamjen.
- Macht. Als een peder wel bekent is/ laet sien 't is mijn eyghen Tantjen:
Kannem jou soo wat wijs maechen/ of spelden op de mou?
Jae wel help lachen met de byper / ap liebe upt de hou/
Als men dit ghebeuren siet dencht by datmen groot wonder sach/
By Gerrit sulcken licht-geloof/ soo van een veeft een donder-flach/
Wel ghy heint kroosjes kacken want jou neersjen stater nae/
Weet ghy anders niet van de schijvingh/ sel acht ghy rater nae;
Dou Gerrit-buur vaert wel tot op een ander mael/
De onghelentheidt lijdt nou gheen langh verhael.
- Gerrit. Mepnders sijnt met een kusje/ soo 't fou verweende wil is.
- Macht. 't Schijnt dat 'et mist fou altydt wat krus of een grill is/

Houtje

Gerrit. Houtje rust/ is dat soenen? houdt op / soen met manteren;
Beschepdelijcke goeden abont. Wy sellen soo wat om sweren/
Om 't verneem-keet aen te krijghen/ want ich heb de snof in de
neus/

Ich moet uur en tijdt weten/ de komst en de leus/
En hebben soo wat deuns niet de Wyper van zijn ambacht/
Daer moeder toch altoos ien wesen; nou hier mee goeden nacht.

Binnen.

Jan Tot met sijn Moer uyt.

Ian Tot. Moer/ Moer/ laet onse Stert dan te nacht op blijven/
Ich mien 't soo byster langh niet te maken/ wat soumen bedrijven
In 't ierst?

Moer. Ghy rechte houten Dirck/ ich wou ich in je bel stack.

Ian Tot. Jae ghy hebt'er goet doen mee / maer hy die de bel track
Most de man te woort staen.

Moer. Maer hoe soue aers wat sins winnen?

Ian Tot. Maer sy weten datje mop goet hebt/ mienje datse kints binnen/

Ich weeter aers niet te doen as genabent en een praetje.

Moer. Dat moetje doen vaer en tappen upt het beste daertjen
Datje keunt.

Ian Tot. Wel hep Moer men laet soo dza gien bier halen.

Moer. Wel hoe ich mien 't soo niet/ maer dat ghy selt lief-talen/
En geven de beste woortjes die ghy jou dagen geleert hebt/
Amenen al wat billich is / soo als ghy op mijn begeert hebt/
En groetse van mijnen 't weegen/ as Moers sin is 't me wel.

Ian Tot. Wel an dat sel ich wel doen sooder gien aer is in stee snel/
Dan sal ich 't laten Bessie en koomen dan soo na niet.

Moer. Mit jou is gien lant te beseplen ghy rechte Jan durf niet/
Wil ghy hyltichen dzoogert soo weest toch byjmoedigh.

Ian Tot. Ja Moer ich hebt van niemant breemts.

Moer. Dat maechtje onspoedigh/
Sou ich niet durven daer een mepgsen en boozdel in gelegen was.

Ian Tot. En offer de Noom dan in alle saken tegen was/
Die weetje wel datme toch nietsse wel lijen mach.

Moer. Jae vaer 't mepgsje mee al mee.

Ian Tot. As 't is datmen wel aers ghyen sach.

Moer. Dou wilje gaen gaet heen/ want de dochter sal slupten.

Ian Tot. Schienoot dat machse doen soo blijf ich'er bupten/
Sy weet immers dat ich komen sel.

Moer. Dat 's op alle bytentschap langh en bytete begeert.

Ian Tot. Doch mijn docht al in mijn hooft dattet soo was gecaveleert.

Moer. Dou sel 't locken depnck ich soo gaet en versoektet/
Wilje niet blijft 't hups/ siet daer en bloekitet/
Soo heb ich geen verwoyt of het daer na glnck al te slecht/

Gen

- Een bloot hart minde noyt schoone vrou/wel eseyt en recht/
 Jou hoekeloeris wat bingē een dzoogert sonder belul.
 Ian Tot. Wel wat wilje staen kneuteren.
 Moer. Maer men sinnen worden werbeloos om dit liebe spul/
 Soose gaet tijdt op reys / de boef-kloek sal haest verlaten.
 Ian Tot. Nou dan adieu Moer.
 Moer. Wel vaer siet toe/ moytjens moetge pzen/
 Belechtje woortgens wel/ weest vriendelijck en beleest/
 Maecht dat'et ierste aenkommen soo een wepnigh zijn gront heeft.
 Ian Tot. Laet Giert mit de heers wachten.
 Moer. Jae wy sellen vaer alle bepen/
 Ick moet weten hoeje ghebaren zijt/en hoeje felt schepen/
 En in alle saecken soecht datje dient.
 Ian Tot. Weetse van mijn komst wel Moer?
 Moer. Ja vaer dat 's genoeg an gebreest/ hier is staegh ymant op de bloer/
 Het is dan Sijper / of by u Suster een byper/
 Al die niet en besoecht wort selden een bedper/
 En ghy bint soo recht upt/ altemeis docht ick wat seghje daer.
 Ian Tot. Om de waarheid te segghen het valt al wat swaer/
 Schienoot Besje; maer datge verstaet de eenige jupste sin/
 Sen leben niet by men haer gheweest depnck hoe ick te moe bin/
 't Is wat aen te gaen.
 Moer. Al weer een malle pzaet?
 Ian Tot. Nou dan Moer ick gader nae toe/
 Wat kost om 't wats / en 'k selder louter op an stooten. Jan binnen.
 Moer. Soume niet/goe mannen/toe-rusten eenlge blooten
 Mit volck en rietchap? gaet heen quel-pser ober doet/
 't Heplige krops naese/ jae wel 't en is niet soet
 Die an sulck volck vast is plomp en dwars in de waghen/
 Gerrit. Ick mach'er wel een desijn booz hem hebben laten vraghen/
 tyt. En daer by is hy soo noys/neeteloosigh en krops/
 En noch moetmen al zwijghen/ maer ick ben soo wat krops.
 Gerrit. Shenabent Dupsje Toosten.
 Moer. Wel Gerrit dus laet? 't hups te bedt.
 Gerrit. Wel wie staet ghy hier te wachten? nae mijn dunckt/ ick wedt
 Jou Seun.
 Moer. Jae had hy jou tongh 't sou beter wat lijcken;
 Wel waer komte van daen?
 Gerrit. Maer ick heb 't spul wesen lijcken
 Van de Doolingh Vliffes/de Academi is effen upt/
 Ick en weet soo gien selschap.
 Moer. Jae watge mijn hier beduyt.
 Gerrit. Ick wot soo mitje Seun ten burgh-walletgen om hebben ghewan-
 delt/
 Moer. Is hy lijckewel t'hups? hou Jan/ komt veur den dagh.
 Daer wordt nou niet van ghehandelt.

Gerrit. **Soo moet jou Dochter an houwen Dupsje / 'k heb nou een pra-**
 tendende blaegh.
 Moer. **Dat ghebzeekitse selden/ dat hebje alle daegh/**
Dou kom in / maer maecht 'et kort.
 Gerrit. **Och ick onnosel hartjen bin haest upt mit ien praectjen/**
Dou met oozlof / gheabont Ariaentje / Dupsje / wat sinje een Ad-
vokaetjen/
Mijn liebe snobbeltjen/ kijft niet/ sitje dus laet wat en doet/
't Is dan niet te verwonderen/ sulche luy hebben het goet. Binnen.

Jan Tot, uyt.

Een deel
 Gaur-
 dieren
 uyt.

Hier woontse dunchitme/ wel daer 's gien licht in de glazen/
Hoe nae is 't te laet depnck ick ? 'k selder op aen blasen/
En depncken setter de monght nae as ien dieje genadigh biedt/
Het Dupsjen en bindmien alijds soo gheriedt op slagh niet/
Woud' nou ballen / pgozt ick bin lustigh op 't soet gheraecht/
'k Hebb'er een paertjen op inghenomen / daer 's byp wat moet ghe-
maecht/
'k Hoorzen de Katel-wacht tien roepen ick lichten mijn hielen/
Wat zijn dit deur Dups-koppers ? 't lijken dzoncke Fielen/
Ich wil op een aer tijdt mijn oute Mantel nemen booz de grijp/
Hoe raech an Mannen/ sp wacht de Maet is hooz ick is rijp/
Darje mijn hart boelde quacken/ hoe tril ick of ick bloot stae/
S' is te beschucht uptghestreken/ 't is of ick nae mijn doot gae/
Guts de pocken mocht soo bypen/al is 't mijn volle heur/
Een Mensch mach met vreen hier niet staen / d'een gaet wegh en
d'aer komt'er deur/
Daer is weer een Snper / Heer ! was mijn Mantel thups ; gaet
vanne/
Mach een Mensch 's Heeren straten niet gebzupcken ? ghy hebt hier
al roo hamme/
Laet betten lups-bos/ schobjack/ kijck hier wie doetje wat/
Maech ghy 't te bont/ esels/ daer 's noch recht in de Stadt/
Iae komt ghy in de Stadt een reys/
Kom ghy een reys by Weste Flooren deur/ hoorzen hy dat een reys/
Soo loopt heen gupten/ wegh ick selse wel bynen/
Hou sich hou/ wel holla/ men staet hier dupsent pijnen.

Machteltjen uyt.

Guts Dijkstra daer 's sulchen gewaar booz de deur/ al te deeg esept/
Ich bin blijdt dat de deur op is.
 Macht. **Nemant herje hier wat in de weegh ghelept/**
 Jan Tot, **Wat deur sulchen gheklop/ de Buuren sellen 't hoorzen.**
'k Mensch joutwer liefden beschepelijck goeden abont.

Ghy

Macht. Ghy soud' het outwe wijf hier mee verstooren.
 Ian Tot. Sou ick seecker meysjen?
 Macht. Twijfelt daer in 't minst' niet an.
 Ian Tot. 't Sal moghen wel wat soeter kloppen.
 Macht. Hebje al oozlof mijn soete Man?
 Ian Tot. Ich wilde ghy u manniertjes wat beter en pzelecht steldt.
 Maer sou u leden niet belieben die u onghegecht queld'/
 Een wandelinckjen mee om te gaen/ dat hadden wy booz-genomen/
 Ghy wist immers wel dat ick van abont sou komen/
 Hem wil ick segghen soo.
 Macht. Jae Ian Olfertsen ick weet niet.
 Ian Tot. Weet niet/ wel was 't soo niet ghesepdt?
 Heer hoe luchtigh woonje hier op de Burghwal.
 Macht. Dat heeft sijn beschept/
 Ian Tot. Daer moeten sijn naem halen.
 Jae dan mostje nae 't Haerlemmer Hout/
 Daer heb ick een Out-oom/ daer baren wy speulen/ die is stock out/
 Daer hanght ons mee 't goedt van ober 't hooft/ oock van blinde
 Richt Seelp/
 In de hamer-flagh/ de Stief-dochter van handighe Beelp/
 Ap goude gaenwe een reys om Machteltjen.
 Macht. 't Is byp laet/ ick durft wat quaetjes doen.
 Ian Tot. Waerom? jens wat een mopen nieuwen stoep hebje hier.
 Macht. Daer upt moghen de Wyers vermoen
 Dat'er jonck is en groen dat'er binnen in 't nest is.
 Ian Tot. Eben-wel 't is hoel weer.
 Macht. Dat doet dat'er windt bupten de Vest is/
 Daer 't waept daer schutter.
 Ian Tot. Watse dan ien reys waert
 Op de Spaensche Zee/ en een poos op de vaert/
 Daer waept 'et noch wel aers.
 Macht. 't Is nae reden gheloosfjck en wel te dencken.
 Ian Tot. Aljck-wel Starre-licht mop weer.
 Macht. Daer siet ghy dat u de Goden schencken
 Klare Lucht.
 Ian Tot. Als 't is Machteltjen/ ghy bint by mijn ziel excellent.
 Macht. Ich bin Mepts genoch/ niet waer Wyer?
 Ian Tot. Alsje seecker bent;
 Hou daer dan/ byppestighepdt is een dingh dat louter past/
 Sie daer/ hebt ghy 't hart/ ick nooje moghen te gast
 Op onse Moers warme Ketel/ en wy sellender wat by in de Pan ste-
 Vyt een dupts hart. Macht. Wat gy kent as een man spreken/ (ken
 Sulcks is mijn in drie weeken van geen Wyer ghepzeenteert.
 Ian Tot. Al binnen wy wat swart/ Dochter/ wy sellen niet byten.
 Macht. Dat was in alle beestighepdt gheleert/
 Byten is Haerde-liefd'/ 't was maer een doen die 't dee.

Ian Tot. Ap byget lustigh/ Besje sep al bzenghise mee/ bzenghise mee.
Macht. Soo wist jou Moer dan datge hier quaemt?
Ian Tot. Wijck hier Machteltjen/ wel dat 's oock een bzaegh/
Mit sulch volck komen seecker Moer sou 't wel behagen.
Macht. Pou/ soudt dan eens wandelen zijn? soo langh dat ober-geflagen/
Ich komje voort weer by/ Ich tree een wepnich of/
Ich sel lens binnen gaen en bzaighen om verlof.
Ian Tot. Hey/ jou Moer en Besjen hebben t'samen al wat gheraen/
Peuren wy maer an Machteltjen/ dat sel wel te doen staen/
Gans lijden voort slecht.
Macht. Jae wel 't is mit jou hiet ebacken/
Pou liebert of een mensch een reys most bzieffes placken/
Ich komje stracks weer by.
Ian Tot. Loopt datge swiet/ en komt ras weer by den bach/
Guts dat 's een lebendigh diertjen/ hoe riet wasse strack/
Dat is alsoo ghehabeliert/ gets hondert hier 's nou gien dralen/
Had ich nou bast mijn Trou-penningh of tijdt om te halen/
Cele weken dat 's een treck-plepster/ wat ich schijck/ wat ich wijff/
Sulch goetje maecht een mensch op een aer manier aen 't lijf/
Teensje. Daer komt een Jongertjen van werck/ hoe Teensgen bin ghy 't?
Ian Tot. Jae ich Jan-buur.
Teus. Maer hebje niet een kleyn ooghen-blickje wat tijdt?
Ian Tot. Ghy soudt eens tot Moers loopen heen en weer als een man.
Teus. Jae ich moet noch om een bootschap.
Ian Tot. Hey/ wat leyd daer an/
Ich selje wat geven en Best selje oock wat toe-stecken.
Teus. Maer of de Baes mijn slaen wou w iljer dan deur spreken?
Ian Tot. Daer 's mijn handt.
Teus. Want wy moeten noch al de nacht werken.
Ian Tot. Jae seecker dat komt niet wel.
Teus. Maer seghtmen een reys wat ich byje Moer doen sel?
Ich most ras loopen.
Ian Tot. 'k Selje dan een stupber geven/
Dytje macht/ watje keunt/ se most louter an streben/
Guts Teewijs het komt soo slaechs; secht Moer datse jou dat out
stich pot-gelt
Geest dat in 't troor leyt/ seght hy wil dat nou het slot-gelt
Van dese nacht noch klaer maecken/ hier op de Burghwal sel ichje
wachten.
Teus. 'k Sel loopen of ich een bien om en duyt kost. Teusje binnen.
Macht. Is mijn woort nou niet te achten?
Niet beer upt onse wijck te treden/ 'k heb gien langh onthier.
Ian Tot. Een hier wat langhs/en de dwars-stract deur/ ich bin noch niet
Ich verwacht hier noch wat. (riet/
Macht. Doeje/ was 't gheluck het in Asht te rupmer segenen/
Gien mantel doet om 't hooft,

Sooje

Ian Tor. Sooje beliest / as 't is / 't sel denck ick nou niet regenen/
'k Had deuse mantel oock niet garen nat / maer dat is een maentjen/
Dit moetense nou lpen / guts hoe loopense om het baentjen/
Ich hebje.

Macht. Deur soo langh / en ghenoecht dan vanje deur.

Ian Tor. Dit in Machteltjen / soo komen wy weer 't andere straetjen deur/
Hier is noch veel volck op / of er moepten of wat te doen quam/
Dan loopen wy op de Macht an / soo na den Wygendam/
Soo is een mensch sijn hart gherust.

Macht. 't Is best byer / houdje daer by.

Ian Tor. Sou'ch niet / jae moer daer is me wat van geliert/
Laet ons dit op-flaen.

Binnen.

Moer, met Grauwe Gerritje uyt, en Teeusje
komt by haer.

Moer. Die posjes hebje noch toe gehadt / een wepnigh gheclert
Op sijn Weeus / Gerrit-buur / nou vaer gheschicht nae Besjes.

Gerrit. Als een gheschooze lijntje / neen wy soecken nou gheen nesjes/
't Is al deeghdelijck werck.

Teeus. Daer 's Duff-buur met noch een prater in de deur;
Goeden abont luptjes / maer jou Seun quam my so daer'lyck deur;
En heeft my aengherant om by u ras te loopen/
Der soecht het Pot-gelt om soo stracks de mept te hoopen/
Van deusen abont klaer / hy bidt ghy 't senden wilt.

Moer. Jae wel wat groober sot ! de opper-voocht van 't gillt
Van Tierbus gecken-baer / lacht nu ghy schupin van boeben/
't Is al bescheten werck.

Gerrit. O mijn ! ick sou wel hoeben
Een pscere bandt om 't lijf dat de buych niet sticken barst /
Wat seghe nou van Jan?

Moer. 't Is wel dza upt-gheparst/
Hy weet 'et soo verweent en soo ondieft te klaren/
Dat in een uur of twee als ghy in al jou Jaren/
Loop Jongen / loop / seghe dat hy t' hups komt 't sotte lijnt.

Teeus. Wel wie het met jou lippen wat te doen.

Moer. 'k Wilt 't hem niet sturen / die rechte weer-wijnt /
Jae wel lacht schupmer / 't was te deghen wel gemkent/
Gerrit. Geeft 'et Jongetjen by een schellingh / 't is seker wel verdient/
Dat bypertje klaert 'et wel.

Moer. Jae / jae / heen Jongen / hier mee scheur ick al mijn byeben.

Teeus. Wel secker dat 's mop bestel. Teeusje binnen.

Gerrit. Dat en moet hem niet wel ghelieben/
Een arbejder is loon weert / nou Besje-maet dupsent fout danch.

Moer. Hier mee is 't deur Jan alle-man ten geggetjen al sen leven lanch.
Binnen.

Teeusje

Teeusje uyt, en Jan Tot met Machteltje ontmoet hem.

- Teeus. **Hep/ hep/ waer's Jan nou goe luytjes weetj 'er niet of?**
Hoe sel hem die Crsu-penningh bollen/ 't is te plomp en te grof;
Die ick hem ginder niet snobbelen op de leuningh van de Burgh?
Iae hy sel noch een paer hebben warense maer blugh;
Gins komt hy met de soete-botter / wat sel ick nou mops krijghen?
- Ian Tot. **Ho Teeusje! beste maet wat hebje van de vijghen?**
- Teeus. **Dat's waer / ick kreegh vanse Moer een spijtighe beek/**
En se woudtje niet sturen.
- Ian Tot. **Houtje mongt toe jou malle gerck/**
Jou boorschap is niet wel edaen/ hou daerts maer een oortjen/
Deuse bengels doen altydts aderechts haer woortjen/
Loop Jonghen/ haes op. Teeusje binnen.
- Macht. **Sy slachten jou/ die oock van pas weet watje halt.**
- Ian Tot. **Wel hoe soo Liefste?**
- Macht. **Maer dit hyllich vaer is mit jou al bermalt/**
Hier mee laet ons kouten/ blijfje in je soete neuselingh/
Croutwen ghy sint een Liefjen.
- Ian Tot. **Wel kijck hier/ dat's immerg maer beuselingh.**
- Macht. **Mien ick 't Machteltjen 'k wil swart of wit worden op deuse ster.**
En ick root en paers van boosheyt / gaet ghy en blijft in vree/
Loopt nae de rupine Burghwal en spoelt daer u duple lippen/
Jou onbeschosten reechel wat laet ghy u ont slippen/
Sulche greepen te ghebruycken by een Dochter van faem en eer/
Loop bterkante Doere-beughel en komt hy lijden niet weer/
Dat raedt ickje wel/ of 't sel segg ick tens wonder dagen/
Bin sy sulchen ruppen bzoeder / en mijn so deegelijck booz-gedragen?
Sulchen Besjes kijnt te wesen schickelijck en gul van aert/
Wegh/ wegh/ niet een woort meer / bin ick mit puur-mal vergaert?
Gaet heen/ goeden nacht / en loopt veur sint belien.
- Ian Tot. **Gang lijden wist ick 'er argh mee/ o bloemer-elten.**
- Macht. **Ghy soudt u manterlijck houden/ en wandelen in liefde woort/**
Hier nae niet mter te hoozen al isser nu nae ghehoort.
- Ian Tot. **Hy lieben Machteltjen!**
- Macht. **Wat lieben? wegh/ en laet mijn betten/**
Ich raedt datje mijn los-laet/ sel sy mijn 't kloppen verblen?
- Ian Tot. **Iae dat is 't oock / deuse neckerse plupm-strickers / hale neeten/**
Lijck-watten sonder munt/ die pochtighe af-ghereten/
Die staen hier te mups-koppen 't hooft moet een mensch ontfellen/
Daer houdt ghy 't mee / dat's oock soo/ dat moet ickje al toe-tellen/
Die dun in de buyl/ die affel-koeck-bachertjens/ al den bzuip.
- Macht. **Wegh / wegh Darcht-baer/ schaemje booz deegelijcke luy/**
Staet soo langh alsje moe bint/ dese murwe kop. Machtelt loopt binnen.
- Ian Tot. **Wel dat's mops beschept.**

Wel

Wel hep/was't soo gheseyt segh en reys Cladderijne?
 Wel hep/was't soo gheseyt? doet de deur op ick kleumje/
 Wel wat ghebzuip is hier oock/ ick was soo goet als ghy/
 Wat ghebronniet sel hier wesen? dat 's aers een spytighe pyp/
 Wel hoe/ is dat te woordt staen? ghy sult weten wieje deur hebt/
 Ghy hebt van 't pupckje van Amsterdam/ al inten datje dus veel
 keur hebt;
 Siet dat deur de steen-slijper s/ is 't eers genoegh ick vzaeghje?
 Guts hondert en twintigh Mept soo komt en verdaeghje;
 Sonder adieu/ sonder bonjoers/ sonder nacht-soen / sonder de rest/
 Ick had't aers intennen te klaren/ dat doet onse verbrande Best/
 Ick treck al de nacht op/ laet sien/ en dus siet ick voertje
 Mer'et soetste praetje.

Grauwe Gerrit uyt.

Gerrit. Wel hoe/ isse questy vrient?
 Ian Tot. Iae/ wie roertje?
 Ghy bint al ten volck / nacht-loopers/ snurbers by de wegh.
 Wel ghedencht et Machtel/ 't is wel.
 Gerrit. Wel dat 's een gratteus gheseyt/
 De Mept heeft onghelijck vrient.
 Ian Tot. Iae onghelijck hetse/
 Hebe 't hart geefte bloot/ Jannemans-macht besetse/
 Ghy selt'er noch af hebben soo vast as een muur. Binnen.
 Gerrit. Gut dat 's verpeutert werck/ hoe staet dat backes suur/
 Dit 's hiel nou upt'et lijck/ hier 's meer gien samen knoopen/
 Hier mee is 't al verbrut en 't malle hooft an 't loopen/
 Hier mee is 't hyllick upt/ en 't Meysje wilder niet an/
 Morghen soo ick 't leef moet ick hier de stooyp van;
 Siet toe aerdtighe Princesjes/ alsje dusken pupck tene komt deur/
 Slact soo lichtelijck niet of de gelt-hebbende vreur:
 Macht jou Machtelt Meynders/ lust jou dus 't allien slapen?
 Malle Ian Tot is upt en sel hoeden vol stienen rapen/
 Soo een vzer te verstoozen en te helpen op de loop/
 't Is lijckewel noch beter als een eeuwighe qua hoop:
 Hier mee Toe-hoozders/ neemt vooz lief ons soet ver tooghen/
 En lacht eens om Ian Tot in al zijn hoop bedrooghen.

E Y N D E.

A Ls't is en immers wesen sal,
Soe is't noch beter quaet als mal;
Maer alle beyd' in koop te treffen,
Al was den handel noch soo goet,
Daer wort niet als mal uyt-ghebroeyt,
En 't leventjen loopt niet soo effen,
Hoe keurlijck datmen 't wil verheffen.

Het oogh-val, en de sinnens' lust,
Geniet meer lucks en levens rust.

J. S. K O L M.

Bemindt de Waerheydt.

